

Nr. 20 - 1. aarg.

KONGESPEILET.

Den 23. juni 1944.

IBSEN'S MENING. Gjennem lange aar har tyskernes tramponde støvler gitt egenlyd i mørklagte gate over hele Europa - fra Prag til Paris, fra Amsterdam til Athen. Vi har lært aa forstaa hva Ibsen følte da han skrev fra Dresden under tyskernes seierstog i Frankrike i desember 1870:

Her jeg lever paa en vis,
som de lever i Paris:

Svære tyske floskelhelte,
som med vold vil verden velte,

Men det har lysnet, og vi nærmer oss slutten. Nazistenes militærpolitikk og umettelige erobringstog har gjort alle til fiender av Tyskland, og det har gaatt som Ibsen spaadde:

Just i seiren bor forliset:

Preussens sverd blir Preusser-riiset.

Sluttangrepet mot Tyskland vil bli satt inn fra alle kanter. Tonen i Berlin begynner aa bli spakere. For 14 dager siden het det at de allierte landgangstropper i Normandie vilde bli kastet paa sjoen. Men skjebnen har villiet det saa underlig at i dag er det tyskerne i Normandie, ute paa Cherbourg-halvoya, som staar i fare for aa bli kastet til sjøs. Enda er det bare forpostfektninger som foregaar, om Finland i øst og om den første havnebyen i vest. Men kanskje kan kampen i Normandie gi et bilde i øst smaa av hva som forestaar.

ER INVASJONEN I FRANKRIKE BARE ET SKIEMANGREP? I Sverige er det mange som er av den opfatning at de allierte ennå ikke har satt inn hovedstøtet mot Festung Europa. Tross den voldsoeme kraft som fremstøtet i Normandie blir ført med staar det fremdeles store styrker parat til innsats. Det er meget mulig at landgangen har som hovedformaal aa binde saa store styrker som mulig for aa faa tyskerne til aa blotte sig et annet sted. Eisenhower har tropper samlet paa strategiske punkter rundt om Europa og i Europa, og han har mange muligheter aa velge mellom. Han kan velge naar og hvor han vil slaa til og tyskerne kan ikke hindre ham i dette. Det er især en ting som tyder paa at han vil prøve aa komme inn i Tyskland ad annen vei enn fra Tyskland Frankrike: Maginot - og Siegfriedlinjene. Disse forsvarsverker vil det valde uhyggelige tap aa bryte igjennem. Meget kan spaas ved aa gaa en annen vei. Naar vi ser paa krigssituasjonen i dag er det især Russlands hurtige og fullstendige gjennombrudd i Finland som faller i øinene. Det er ikke lenge før Tyskland har mistet en av sine kraftigste forbundsfeller. Med det nære militære samarbeid mellom Russland og de styrker Eisenhower raader over, kan vi gaa ut fra at det plutselige angrep paa Finland er et ledd i den store allierte krigsplan. Ved første blick er det forbausende at Russland istedenfor aa gaa mot den rumenske oljen eller mot Polen og Baltikum gikk paa Finland i første omgang. Fra den fronten behavde de ikke aa vente noen overraskelser. Det er sikkert annet som ligger bak. I Sverige gaar fler og fler over til den opfatningen at utsjeltningen av Finland er optakten til en alliert storoperasjon direkte mot den tyske Østersjøkyst, med innsats av baade russiske og anglo-amerikanske styrker. Fra vest maatte de flaaen rydde de Danske Sund og Østersjøen for miner og slaa ned motstanden fra de tyske landbatterienc i Storebelt og Øresund. Østersjøkysten er ubefestet, saa noen alvorlig motstand mot selve landgangen kan tyskerne ikke yte. I Danmark er det bare vestkysten av Jylland som er sterkt utbygget, mens derimot østkysten paa det nærmeste er uten forsvarsverker. Ved en slik operasjon kunde de allierte for alvor utnytte sin store overlegenhet til sjøs. At flaaebeskyttelse under landgangsoperasjonene har den største betydning har vi sett i Normandie. En enkelt destroyer har større ildkraft en et vanlig artilleriregiment. Flybeskyttelsen maatte komme fra finske og fremskutte russiske flyplasser. At amerikanerne allerede nu benytter russiske flyplasser under sine toktter over Balkan gir en pekepinn for den kommende utvikling. Dersom et storstilet invasjonforetagende av denne art blir gjennomført - og det vilde ligne Churchill aa sette i gang noe slikt - vil tyskernes stilling vare fortvilet. Hvor skal de tropper komme fra som skal stoppe de allierte i et område som tyskerne hittil har

regnet for sikkert. De store strategiske reserver som Hallersleben og de andre tyske militærkronikører skriver om, eksisterer nok bare i disse skr benters overanstrengte hjerner. Tyskerne vil ha hendene fulle med å demme op for angrepene fra alle andre kanter: fra vest, fra øst, fra Italia, fra Balkan hvor general Wilsons armeer sikkert vil bli satt inn, samt fra alle Europas partisanhærer, som nok ikk blir den minste faktor i det kommende sluttoppgjøret. Invasjon på østersjøkysten er bare et av de alternativer Eisenhower kan velge mellom, og som setter Hitlers og hans generaler mange graa haar i hodet.

NYHETENE FRÅ LONDON TORSDAG DEN 22. JUNI 1944 KL. 18,30.

I ettermiddag meddelte sjefen for de amerikanske sjøstridskrefter i Stillehavet at fly fra amerikanske hangarskip mellom Filippinerne og Marianerne har tilføid den japanske høisjøflåten alvorlig skade. Ett hangarskip og 3 tankskip ble senket. 1 slagskip, 1 krysser, 1 lettere krysser og 2 hangarskip skadd, 21 japanske fly skutt ned. 49 amerikanske fly gikk tapt. Det kom ikke til noe sjøslag, da japanerne trakk seg tilbake for flyangrepene. Slaget begynte mandag ettermiddag. Dagen etter angrep store mengder japanske fly den amerikanske eskadren, men 353 ble skutt ned. Den japanske flåten må nå enten gå ut til åp mot den amerikanske, eller se på at amerikanerne setter seg fast på steder hvorfra de kan true selve Japan.

Igår foretok amerikanerne sitt hittil største angrep i dagslys over Berlin med 1000 bombefly og 1200 jagere. Det var kraftig tysk luftmotstand. 49 tyske jagere ble skutt ned. 43 amerikanske bombefly og 7 jagere gikk tapt. Braunschweig ble også bombet av amerikanske fly. Dessuten angrep amerikanske bombefly anlegg for syntetisk olje i Ruhlend 80 km. sør for Berlin og fortsatte derfra til baser i Russland. De tapte 3 bombefly og 2 jagere. På siste del av turen fikk de støtte av russiske jagerfly. Britiske moskitofly var i natt over Berlin. Andre britiske fly bombet industriområder i Ruhr og Rhinland. Engelske fly la også ut miner. Videre ble startbanene for menneskepløse fly bombet. På Cherbourg-halvøya har de allierte gått fram 3-5 km. over hele fronten. Særlig betydelig framgang langs veien Valognes-Cherbourg. Det er kamper i Tilly-området. Ellers patruljevirkosomhet. På Cherbourg-halvøya har de allierte inntatt flere startplasser for menneskepløse fly, til dels i uskadd stand. Det regnes at 1/4 av startplassene finnes her, resten i Pas de Calais. En fjerde tysk general er falt i Normandie. Det har vært kraftig bombing av Chartres og andre jernbanelinje-punkter bak fronten, og av området nord for Paris. I de indre fjellbygdene i Bretagne har tyskerne satt inn egne avdelinger mot partisantrupper. De ble slått tilbake.

I Italia har operasjonene vært sinket av kraftig regnvar, men framrykningen har fortsatt over hele fronten. Ved Adriaterhavet har de allierte nådd et punkt 50 km. sør for Ancona. I vest er 5. arme kommet 24 km. nordenfor Grosseto.

Russerne har tatt offensiven og trykker finnene tilbake på 3 fronter: nord for Onega-sjøen, på Aunus-neset mellom Onega og Ladoga, og sør for Ladoga. Her er russiske fortropper kommet 20 km. fra Viborg. Det er ikke meldt at russerne har satt i gang noen offensiv mot Dietls tyske trupper lenger i nord.

Det er idag 3 år siden Hitler gikk til angrep på Russland. Fra Moskva er det gitt følgende oppgave over tapene på begge sider: tyskerne har tapt 7,8 millioner mann i døde og fanger, 70.000 tanks, 60.000 fly og 90.000 kanoner. Russerne har tapt 5,3 millioner mann i døde, fanger og savnede, mens 49.000 tanks, 30.000 fly og 48.000 kanoner er ødelagt. Moskva kringkaster understreket i dag de seire russerne har vunnet, den rolle geriljetroppene har spilt og den hjelp England og Amerika har gitt. Den allierte øverskammerende oppfordrer fiskerne til fortsatt ikke å fiske i kystfarvannene utenfor Holland, Belgia, Nord- og Vestfrankrike, og på Nordsjøfeltene utenfor Norge og Danmark, inntil torsdag 29. juni kl. 21. - I Oslo har det i de siste dager vært gate-razziaer etter vaapen og etter menn fra 21 til 25 år. Av disse er 120 tatt. - 31 norske prester er for tiden fengslet, og 81 er forvist fra sine hjemsteder. Av disse er 20 blitt samlet på Lillehammer.